

[Hartel.]

met dumme og ubetænksomme Udtalelser om fremmede Staters ledende Mænd, deres Regeringsformer og Ideologier. Sligt kan maaske tolereres i Fredstid og naar det fremføres af Mænd, der staar uden offentlig Ansvar, men jeg kan ikke i denne Forbindelse lade være med at tænke paa en Passage i det ærede Medlem Hr. Jens Møllers Tale forleden Dag, en Tale, som jeg for øvrigt er ganske uenig med ham i, men han sagde dér, at det havde gjort et daarligt Indtryk — jeg husker ikke, om han brugte stærkere Ord —, at Socialdemokratiets Finanslovordfører til andre Tider havde krænket de Grundsætninger, som finder Udtryk i den Udtalelse, jeg for et Øjeblik siden fremsatte om, hvorledes Mænd i ansvarlig offentlig Stilling har at overveje deres Udtalelser. Der er jo et kendt gammelt Ord, der siger, at Cæsars Hustru ikke alene skal være uden Brøde, men ogsaa uden Mistanke om nogen. Paa samme Maade bør det ogsaa i Dag hedde, at det offentlige Livs ledende Mænd bør ikke alene være uden Partiskhed, men ogsaa uden Mistanke om nogen saadan. I Historien gik det jo saaledes, at da Cæsars Hustru ikke kunde friholdes for Mistanke, skilte han sig ved Pompeja; jeg siger kun dette for Fuldstændighedens Skyld.

Da vi har Grænse fælles med Tyskland og endda inden for vore Grænser har et lille tysk Mindretal, vil det i Almindelighed være Forholdet til dette Land, der bliver særlig ømtaaligt, og netop derfor har jeg tidligere end nogen anden slaaet til Lyd for en Ikke-Angrebspakt med Tyskland, idet den blotte Tilstedeværelse af en saadan maatte føre til en Afspænding af Modsætningerne mellem de to Folk og bane Vej for en gensidig Atmosfære af Tillid og velvillig Forstaaelse. Det er derfor med stor Glæde, jeg i Efteraarets Løb har læst Udtalelserne, baade af Rigskansleren og senere af Udenrigsminister Ribbentrop, om, at den dansk-tyske Grænse ligger fast, og det var derfor med stor Beklagelse, som jeg sagde før, at jeg den 19. Oktober hørte Ordføreren for det tyske Mindretal i Danmark, det ærede Medlem Hr. Jens Møller, udtale sig paa den Maade, han gjorde, om de store Modsætninger, han mente herskede mellem dansk og tysk, specielt mellem dansk og tysk i Sønderjylland. Det ærede Medlem sagde rent ud Sp. 234 — med Formandens Tilladelse et Citat —:

„Aldrig nogen Sinde var Modsætningerne saa store og Kløfterne mellem de to Nationaliteter saa dybe som i Dag.“

Det vilde være tragisk og skæbnesvan-

gert vel ogsaa, om denne Dom virkelig var rigtig, thi da maa det jo forudses som en uundgaaelig Følge, at den gensidige Modvilje atter breder sig mod Syd og mod Nord og kommer til at omfatte voksende Kredse i begge Folk. Det kan kun blive til Ulykke for begge. Jeg maa have Lov til indtil videre at tro, at det ærede Medlem Hr. Jens Møllers Udtalelser i nogen Grad skyldes en i og for sig forstaaelig Sindets Irritabilitet hos ham, som mener sig knyttet meget stærkt til det ene af disse Folk. Naar dette Folk samtidig staar i en Kampsituation maaske paa Liv og Død, medens det danske Folk paa sin Side ønsker at forblive neutral og holde sig uden for dette Opgør, kan dette naturligt forklare en Forskel i Opfattelsen af de Ting, der sker. Hvis det er saaledes, at hans Indlæg er af en saadan subjektiv Karakter, kan man vel som Dansk delvis se bort fra det.

Derimod vilde det være meget beklageligt, hvis hans Tale var Udtryk for en mere objektivt begrundet Opfattelse af Forholdet mellem Danmark og Tyskland. Statsministerens Svar til det ærede Medlem Hr. Jens Møller sagde jo ikke ret meget, men beklageligt vilde det være, om det ærede Medlem objektivt skulde have Ret, naar han siger Sp. 232 — med Formandens Tilladelse et Citat —:

„Og hvad har vi oplevet i disse Uger efter den 1. September? Aldrig nogen Sinde før, heller ikke i Verdenskrigen, har den tyske Folkegruppe i Nord-slesvig følt en saadan Bølge af Modvilje og Uforstaaenhed som i disse Dage.“

Hvis dette virkelig er rigtigt, rejser der sig en Række nye Problemer, som jeg ogsaa har hørt andre, talende ud fra samme Synspunkter, være inde paa i denne Sal, thi føler det tyske Mindretal Stillingen virkelig saa uudholdelig som skildret her, saa kan den, der oprigtigt ønsker den mindst mulige Gnidning mellem dansk og tysk, ikke undlade at tænke paa Rigskansler Hitlers Plan om en Evakuering af de tyske Mindretal overalt, hvor de ikke føler sig tilfredse med at leve. Hvis det virkelig er saadan, at en Del af det tyske Mindretal ikke synes om at være her, saa rejser Spørgsmaalet sig i Forbindelse hermed, at tyske Folkeelementer Nord for Grænsen kunde ombyttes med danske Folkeelementer Syd for Grænsen, hvis de Danske dér paa samme Maade var utilfredse med de Vilkaar, hvorunder de lever og arbejder. Skulde det altsaa virkelig ligge saa alvorligt, som det ærede Medlem Hr. Jens Møller har skildret, mener jeg, det maa være den danske Regerings Pligt paa den Foranledning, som den tyske Førers